

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

12/4779-21

0032 OSLO

Vår ref.: CH 12/3429-2 19640/12 Arkivnr.: A00 Deres ref.:

Dato: 14.12.2012

SVAR - HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOV OG PRIVATSKOLELOV SPESIALUNDERVISNING OG PSYKOSOSIALT MILJØ

Under følger høringsuttalelsen fra Aurskog-Høland kommune. Den er utarbeidet i et samarbeid mellom skolefaglig rådgiver og leder av PPT for Aurskog-Høland og Rømskog. Den er siden drøftet og vedtatt som høringsuttalelse i Komite for Oppvekst og Utdanning og Formannskapet i Aurskog-Høland kommune. Uttalelsene henviser til endringene som er foreslått i opplæringsloven, men gjelder også endringene i privatskoleloven.

Punkt 1 i høringsnotatet - Plikt til å vurdere utbyttet av opplæringen før vedtak om spesialundervisning

Forslag til lovtekst:

§ 5-4 Nærmere om saksbehandlingen i samband med vedtak om spesialundervisning

Eleven eller foreldre til eleven kan krevje at skolen gjer dei undersøkingar som er nødvendige for å finne ut om eleven treng spesialundervisning, og eventuelt kva opplæring eleven treng. Undervisningspersonalet skal vurdere om ein elev treng spesialundervisning, og melde frå til rektor når slike behov er til stades. Skolen skal ha vurdert og eventuelt prøvd ut tiltak innanfor det ordinære opplæringstilbodet med sikte på å gi eleven tilfredsstillande utbytte før det blir gjort sakkunnig vurdering.

Høringsuttalelse:

Vi ser et behov for en slik presisering, men vi mener at lovteksten slik den er formulert her, ikke er presis nok i forhold til de mål departementet har satt for lovformuleringen. Dette har å gjøre med handlingsrommet som overlates til kommuner og fylkeskommuner når det gjelder definisjon av tilpasset opplæring og spesialundervisning. Departementet kommenterer selv den store variasjonen i

Adresse	Telefon	Telefax	E-post	Foretaksnr
Rådhusveien 3 1940 BJØRKELANGEN	63 85 25 00	63 85 25 12	postmottak@ahk.no	948164256

spesialundervisningsvedtak på side 5 i høringen. Slik lovforslaget er formulert vil det fortsatt være rom for stor variasjon. Vi ønsker en tydeligere presisering fra departementet, enten i form av lovtekst eller en ny forskrift, som presiserer eller definerer hva *tilfredsstillende utbytte av ordinært opplæringsstilbud* er. Vi ser at en hjelp til tolkning av dette gis i kap 4.3.1 i *Veileder til opplæringsloven om spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning* fra 2009. Men heller ikke her er dette helt klart siden kap 4.3.1 ikke helt samsvarer med 4.3.2 som knytter tilpasset opplæring til tilbud innenfor klassens rammer. Vi ser derfor behov for en klarere og nærmere lovforankret presisering.

Punkt 2 i høringsnotatet - Halvårsrapport om spesialundervisning omgjøres til en årlig rapport

Forslag til lovtekst:

§ 5-5 andre ledd skal lyde:

Skolen skal *ein gong i året* utarbeide skriftleg oversikt over den opplæringa eleven har fått og ei vurdering av utviklinga til eleven. *Utviklinga til eleven skal vurderast ut i frå måla som er satt i eleven sin individuelle opplæringsplan.* Skolen sender oversikta og vurderinga til eleven eller til foreldra til eleven og til kommunen eller fylkeskommunen.

Høringsuttalelse:

Vi er enige i intensjonen med lovendringen om å minske krav til rapportering og på denne måten frigi tid til direkte arbeid med elever.

Samtidig ser vi behov for en presisering av hvilken plikt skolene har for oppfølging av den individuelle opplæringsplanen underveis i skoleåret. Det vil utfylle kravet skolene har på seg i forhold til skriftlig rapportering og gjøre kvalitetssikringen som forventes av skoleeier klarere og mer enhetlig.

Punkt 3 i høringsnotatet - Samarbeid om utarbeiding og oppfølging av tiltak og mål i individuell plan

Forslag til lovtekst:

§ 15-5 Plikt til å delta i arbeidet med individuell plan

Skolen skal, når det er nødvendig for å ivareta elevens behov for et helhetlig, koordinert og individuelt tilpasset tjenestetilbud, delta i samarbeid om utarbeiding og oppfølging av tiltak og mål i individuell plan hjemlet etter annen lov og forskrift.

Høringsuttalelse:

Vi er enige i at dette er et arbeid skolen skal delta i. Men vi mener at lovteksten også bør inneholde den presiseringen som blir nevnt på side 17 i høringsnotatet og siden i merknadene til lovforslaget; nemlig at PPT og skole ikke bør få koordinatoransvar i slike saker.

Adresse	Telefon	Telefax	E-post	Foretaksnr
Rådhusveien 3 1940 BJØRKELANGEN	63 85 25 00	63 85 25 12	postmottak@ahk.no	948164256

Punkt 4 i høringsnotatet - Erstatningsbestemmelse med delt bevisbyrde i opplæringslovens kap. 9 A

Forslag til lovtekst:

§ 9a-8 Erstatningsansvar og bevisbyrde

Bestemmelsene i skadeerstatningslovens kapittel 2 gjelder så langt de passer for saker om psykososialt skolemiljø etter bestemmelsene i dette kapitlet.

Hvis det i saker etter første ledd foreligger omstendigheter som gir grunn til å tro at skoleeier ikke har fulgt opp bestemmelser i eller i medhold av opplæringslovens kapittel 9A for å sikre alle elever et godt psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring, skal det legges til grunn at slik oppfølging ikke har funnet sted, hvis ikke den ansvarlige sannsynliggjør at slik oppfølging likevel har funnet sted.

Høringsuttalelse:

Vi er enige i intensjonen i lovendringen og ser behovet for en slik vridning av bevisbyrden. Men vi spør oss om lovformuleringen slik den står her kan føre til at saker blir henlagt uten grundig gjennomgang, i de tilfeller hvor skoleeier har systemer som følger opp bestemmelsene i opplæringslovens kapittel 9A og det er sannsynliggjort at slik oppfølging har funnet sted. Med dette blir skjevheten i styrkeforholdet mellom skadelidt og skadeforvolder opprettholdt dersom systemer og oppfølging ser ut til å ha vært på plass når lovbruddet kan ha funnet sted.

Punkt 5 i høringsnotatet - Foreldelsesfrist for straffesaker i opplæringsloven kap. 9 A

Forslag til lovtekst:

Fristen for foreldelse er fem år når det gjelder brudd på bestemmelser i dette kapitlet som gjelder psykososialt miljø. For øvrig gjelder straffelovens bestemmelser om opphør av straff ved foreldelse.

Høringsuttalelse:

Vi er enige i nødvendigheten for utvidelse av foreldelsesfristen, men spør oss om denne er lang nok med tanke på hvilken fase av livet disse lovbruddene ofte kan finne sted. Dersom det for eksempel dreier seg om et lovbrudd et barn opplever i alderen 10-12 år vil saken være foreldet før eleven er ferdig med videregående opplæring. Problemstillingen rundt lengde er drøftet inngående i høringsnotatet og vi mener at forslaget i siste avsnitt på side 37 gir en bedre ramme for foreldelse enn det foreslåtte lovforslaget. Vi knytter ikke dette til alvorligheten i forholdene, men til at slike saker kan gi store utfordringer i barnets overgang til voksenrollen, og dermed utover videregående alder.

Adresse	Telefon	Telefax	E-post	Foretaksnr
Rådhusveien 3 1940 BJØRKELANGEN	63 85 25 00	63 85 25 12	postmottak@ahk.no	948164256

Punkt 6 i høringsnotatet - Hjemmel for kommunene til å vedta forskrift om felles kommunale skolekretser

Forslag til lovtekst:

Opplæringsloven § 8-1 nytt andre og tredje ledd skal lyde:

”Grunnskoleelevene har rett til å gå på den skolen som ligg nærast eller ved den skolen i nærmiljøet som dei soknar til. Kommunen kan gi forskrifter om kva for skole dei ulike områda i kommunen soknar til. Kravet i § 38 første leddet bokstav c i forvaltningslova om kunngjering i Norsk Lovtidend gjeld ikkje.

To eller fleire kommunar kan avtale at områder i ein kommune soknar til ei skole i ein annen kommune. Retten etter første ledd første punktum skal fortsatt gjelde. Kommunane må gi likelydande forskriftsfråsegn om kva for område i kommunane som soknar til denne skolen.

Samarbeid etter andre ledd må avtales skriftleg. Endringar i avtalen skal skje på same måte. Samarbeidsavtalen skal minst innehalde fråsegn om:

a) opprekning av avtalepartane og kva kommune som skal drifte skolen som dei gitte områda soknar til

b) det økonomiske oppgjøret mellom samarbeidskommunane, herunder kostnader til skyssordning

c) avtalens varigheit

d) regler for utreden og avvikling av samarbeidet,

e) anna som etter lov krev avtale.

Høringsuttalelse:

Vi har ingen kommentarer til denne lovendringen.

Punkt 7 i høringsnotatet - Bestemmelse om personale i skolen som ikke er ansatt i undervisningsstilling og som skal hjelpe til i opplæringen.

Nytt forslag til lovtekst:

§10-11 Personale som ikkje er tilsett i undervisningsstilling og som skal hjelpe til i opplæringa

Personale som ikkje er tilsett i undervisningstilling etter § 10-1 eller § 10-6 kan hjelpe til i opplæringa dersom dei får nødvendig rettleiing. Slik hjelp må berre skje på ei slik måte og i eit slikt omfang at eleven får forsvarleg utbytte av opplæringa. Personale som ikkje er tilsett i undervisningstilling skal ikkje ha ansvaret for opplæringa.

Høringsuttalelse:

Vi er enige i endring av loven på dette området, men har tre merknader til lovforslaget. Formuleringen *nødvendig rettleidning* er utdypet i merknadene, men vi ønsker oss en presisering av minstekrav i forhold til hvem som skal foreta veiledningen og hvilken kompetanse denne personen bør ha. Dette kan knyttes til forskning som er gjort på veilederrollen de siste årene og nødvendigheten av gode systemer og adekvat kompetanse i forhold til veiledning. Med manglende presisering vil vi også her kunne oppleve store variasjoner i hvilken rettleidning som gis, og dermed hvilket utbytte elevene vil ha av en slik undervisningssituasjon.

Formuleringen *forsvarlig utbytte* har vi problematisert i forhold til punkt 1 i høringsnotatet. Igjen mener vi at dette er et område som trenger en tydeligere

Adresse	Telefon	Telefax	E-post	Foretaksnr
Rådhusveien 3 1940 BJØRKELANGEN	63 85 25 00	63 85 25 12	postmottak@ahk.no	948164256

presisering gjennom lov og/eller forskrift slik at variasjoner lokalt og nasjonalt ikke blir for store.

Presiseringen om hvem som har ansvaret for opplæringen er svært viktig og riktig å ha med.

Med hilsen

Grete Marie Toverud Rønning
kommunalsjef oppv/utd.

Christian Holmedahl
Skolefaglig rådgiver

Kjersti Heitun
Leder PPT

Kopi: